

Δράση της Επιτροπής Βιβλιοθήκης

Στις 19 δεκεμβρίου 2025, πραγματοποιήθηκε στον χώρο της Βιβλιοθήκης του Λυκείου Παλαιομετόχου διάλεξη που διοργανώθηκε από την Επιτροπή Βιβλιοθήκης σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη του Ιδιωτικού Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Οι εισηγήτριες βιβλιοθηκονόμοι κ. Ντία Κύττα και κ. Μαρία Χρυσού παρουσίασαν στους μαθητές των τμημάτων Β1-2 και Β61 σημαντικά θέματα που αφορούν τον ρόλο και τη χρήση της σύγχρονης βιβλιοθήκης. Μετά από μία αναδρομή στην ιστορία του θεσμού της βιβλιοθήκης από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, αναφέρθηκαν στην έγκυρη αναζήτηση πληροφοριών στη σύγχρονη βιβλιοθήκη και στην αντιμετώπιση των fake news, στη σημασία των πνευματικών δικαιώματων και στον σωστό τρόπο δημιουργίας βιβλιογραφικών παραπομπών και στον ρόλο της τεχνητής νοημοσύνης όσον αφορά στον τρόπο που μαθαίνουμε στην εποχή μας. Ακολούθησε συζήτηση με τους/τις συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες. Η δράση συνέβαλε στην ενίσχυση του κριτικού ψηφιακού γραμματισμού των μαθητών, στην καλλιέργεια υπεύθυνης χρήσης της πληροφορίας και στην ανάδειξη του ενεργού ρόλου της βιβλιοθήκης στη μαθησιακή διαδικασία.

Επιτροπή Βιβλιοθήκης Λυκείου Παλαιομετόχου: Μαρίνα Συμεωνίδου, Νικολέτα Νικολάου, Ελένη Καράκη, Παρασκευή Πέτρου, Σταυρούλα Σεργίου, Ιωάννα Κυπριανού, Αθανασία Βενέτη
Υπεύθυνη Β.Δ. Επιτροπής Βιβλιοθήκης: Λαμπριανή Ματθαίου
Ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας: elenikarakigr@yahoo.gr

Βρείτε το γενεαλογικό δέντρο σας ψηφιακά

Μπορεί για τους περισσότερους τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) να έχουν συνδεθεί με ιστορικά έγγραφα και κειμήλια πανελλαδικής ή τοπικής αξίας, ωστόσο στα Γενικά Αρχεία του Κράτους «κρύβονται» έγγραφα που αφορούν τις οικογενειακές ιστορίες των ανθρώπων, αλλά και έγγραφα με ισχυρό αποτύπωμα στη σύγχρονη πολιτική και κοινωνική ιστορία.

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, εκτός από την ψηφιοποίησή τους, θα αξιοποιήσουν τα εργαλεία της τεχνητής νοημοσύνης ώστε να διευκολύνουν το έργο της αναζήτησης εγγράφων από τους πολίτες. «Ο πλούτος των Γενικών Αρχείων του Κράτους είναι αμύθητος. Και αυτός ο πλούτος δεν αφορά μόνο τους θεσμούς, μπορεί να αφορά τον καθέναν μας», μας λέει ο κ. Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος, πρόεδρος της Εφορείας των ΓΑΚ, και καθηγητής Σύγχρονης Πολιτικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Πόσο, όμως, εύκολο είναι να βρεις τις μακρινές ρίζες της οικογένειάς σου; «Για να βρεις το γενεαλογικό δέντρο χρειάζεται να υπάρχει δημοτολόγιο. Βέβαια είναι πιθανότερο να βρεθούν τέτοια στοιχεία στις περιοχές που απελευθερώθηκαν από τον τουρκικό ζυγό νωρίς, δηλαδή στη λεγόμενη "παλιά Ελλάδα" », εξηγεί ο κ. Σωτηρόπουλος. «Δυσκολότερο είναι στις "νέες χώρες", δηλαδή στη Βόρειο Ελλάδα, οι οποίες ενσωματώθηκαν στο ελληνικό κράτος μετά το 1912. Πριν υπήρχαν τα οθωμανικά κατάστιχα.», προσθέτει ο ίδιος.

Τα ΓΑΚ έχουν συνολικά 58 υπηρεσίες, με παράρτημα σε κάθε νομό, και η ιδέα της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας, που εποπτεύει τα ΓΑΚ, είναι, μετά την ψηφιοποίηση των περισσότερων από 55 εκατ. αρχείων με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, να αναπτυχθούν εργαλεία και εφαρμογές που θα βοηθούν τους πολίτες να βρίσκουν εύκολα και γρήγορα πληροφορίες, είτε για προσωπική χρήση είτε για επαγγελματική.

Ο,τι έχει έως τώρα ψηφιοποιηθεί, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να το βρουν μέσω της μηχανής αναζήτησης «Αρχειομνήμων». «Στη βάση αυτής της ψηφιοποίησης θα δούμε ποια εργαλεία, με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης, μπορούν να αναπτυχθούν για εύρεση στοιχείων της μικρο-ιστορίας, όπως για παράδειγμα η οικογενειακή», λέει ο κ. Σωτηρόπουλος. Στη μικρο-ιστορία υπάγονται έγγραφα, όπως τα συμβολαιογραφικά, τα οποία φθάνουν έως και έναν αιώνα πίσω και πολλοί τα αναζητούν για να ξεκαθαριστούν κληρονομικά ζητήματα.

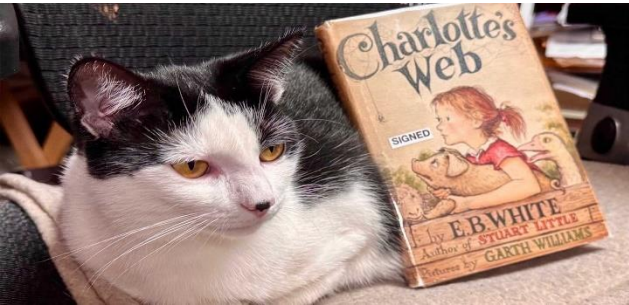
Από την άλλη, στα Γενικά Αρχεία υπάρχουν έγγραφα και για σύγχρονα ιστορικά γεγονότα. Ενδεικτικά είναι τα δικαστικά έγγραφα για τη δίκη σχετικά με το ναυάγιο του «Εξπρές Σάμινα» το 2000 στην Πάρο. Μάλιστα ξεχωρίζει η μακέτα του πλοίου, η οποία χρησιμοποιήθηκε από τους διαδίκους στη δίκη.

Στο ίδιο πλαίσιο, τα ΓΑΚ ήταν πολύτιμη πηγή για τη Δίκη των Εξι, όπως ονομάστηκε η δίκη των πρωταίτιων της Μικρασιατικής Καταστροφής από έκτακτο στρατοδικείο, η οποία διεξήχθη από 31 Οκτωβρίου έως τις 15 Νοεμβρίου 1922.

Το ίδιο σημαντικά αποδεικνύονται τα ΓΑΚ στη διεκδίκηση της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα. Η προσπάθεια αυτή αποτυπώνεται στο αρχειακό υλικό που διασώζεται στην Κεντρική Υπηρεσία των Αρχείων, αλλά και στην έκδοση των ΓΑΚ «Ακρόπολις των Αθηνών». Η έκδοση αποτελείται από υλικό του σχετικού φακέλου του αρχείου: «Ανάκτορα: Γραμματεία Εκκλησιαστικών και Παιδείας». Τα έγγραφα του φακέλου καλύπτουν την περίοδο από το 1834 έως το 1842 και αναδεικνύουν την οργανωμένη προσπάθεια του ελληνικού κρατικού μηχανισμού και της ελληνικής διπλωματίας για την επιστροφή των Γλυπτών ήδη από τις απαρχές του ελληνικού κράτους.

Ένα απόγευμα στο βιβλιοπωλείο των διασήμων στο Χόλιγουντ

Ήταν η προτελευταία μου μέρα στο Λος Άντζελες, και στο μυαλό μου τριγύριζε η φράση του Ρέιμοντ Τσάντλερ από το «Αντίο, Γλυκιά μου», ότι κάθε αποχαιρετισμός είναι σαν ένας μικρός θάνατος. Περπατούσα στην περίφημη Sunset Strip, όταν παρατήρησα στην είσοδο ενός στενού μια μικρή πινακίδα που έγραφε «Mystery Pier Books, βιβλιοπωλείο με σπάνιες πρώτες εκδόσεις». Ακολουθώντας το ένστικτό μου, διέσχισα το σοκάκι και βρέθηκα μπροστά σε έναν καλά κρυμμένο «παράδεισο».

Με το που άνοιξα την πόρτα, με υποδέχθηκε η Booksie, η γάτα του βιβλιοπωλείου, ενώ λίγο πιο πίσω εμφανίστηκε ο Χάρβι Τζέισον, που έπαιζε στην ταινία «Χαμένος Κόσμος: Jurassic Park». Ήταν σε εκείνα τα γυρίσματα που ο Χάρβι αποφάσισε να εγκαταλείψει την πολύχρονη καριέρα του στην υποκριτική για να ανοίξει το 1998 ένα βιβλιοπωλείο μαζί με τον γιο του, τον Λούις. Προσπερνώντας τις βιτρίνες με συναρπαστικά εξώφυλλα θρυλικών βιβλίων, έφτασα σε έναν τοίχο γεμάτο με αναμνηστικές φωτογραφίες των Χάρβι και Λούις παρέα με λαμπερά ονόματα του Χόλιγουντ που είναι αγαπημένοι πελάτες τους. «Μερικοί αγαπημένοι φίλοι και πελάτες μας είναι η Αντζελίνα Τζολί, οι Σον Πεν και Μπεν Άφλεκ, ενώ δεν θα ξεχάσω ποτέ τον υπέροχο Ρόμπιν Γουίλιαμς που ήταν πάντα τόσο ευγενικός και τόσο ιδρωμένος κάθε φορά που μας επισκεπτόταν» μου είπε, γελώντας.

Αναρωτιέμαι αν έχουν ποτέ εκπλαγεί από τη συναισθηματική αξία που μπορεί να έχει ένα βιβλίο για κάποιον. «Θυμάμαι μία γυναίκα που είχε μπει κλαίγοντας, ζητώντας μας να της βρούμε μία πρώτη έκδοση της “Ιστορίας των Δύο Πόλεων” του Κάρολου Ντίκενς. Μάς εξομολογήθηκε πως την ήθελε τόσο πολύ, γιατί ήταν το πρώτο βιβλίο που της διάβασε η μητέρα της όταν ήταν μικρό παιδί,» μου είπε ο Λούις. Λίγο μετά μου αφηγήθηκε ένα περιστατικό με μία άλλη γυναίκα που με το πέρασμα των χρόνων έγινε στενή φίλη τους. «Ένα πρωινό, άνοιξε η πόρτα μας και μπήκε μέσα μία γυναίκα αναμαλλιασμένη, με χώματα στο φόρεμά της και κρατώντας δύο μεγάλες σακούλες με άδεια κουτιά αναψυκτικών. Έμοιαζε με άστεγη, αλλά η γλύκα που απέπνεε με έκανε να θέλω να μιλήσω μαζί της. Στη συνέχεια, μας ρώτησε αν έχουμε πρώτες εκδόσεις του Ντίκενς και, όταν της έδειξα όλες όσες είχαμε διαθέσιμες, έβγαλε την πιστωτική κάρτα της και τις αγόρασε όλες επί τόπου. Μας είπε ότι αποφάσισε να μπει στο βιβλιοπωλείο μας, αφού έχασε το ραντεβού της στο κομμωτήριο, γιατί είχε υποσχεθεί στον γείτονά της να τον βοηθήσει με την ανακύκλωση – κάτι που εξηγούσε την εμφάνισή της. Αργότερα μάθαμε μέχρι και ότι ταξίδεψε κάποια στιγμή στο Περού για να βοηθήσει να αποφυλακιστεί μία πολιτική κρατούμενη. Εκείνη η γυναίκα μου έμαθε να μην κρίνω ποτέ τους ανθρώπους, όπως δεν πρέπει να κρίνεις ποτέ ένα βιβλίο από το εξώφυλλό του».

Εκείνη τη στιγμή, η ματιά μου πέφτει στο εξώφυλλο του «Ο Μεγάλος Ύπνος» του Ρέιμοντ Τσάντλερ και ο Χάρβι ανοίγει τη βιτρίνα για να μου το δείξει. Όσο εγώ το ξεφυλλίζω με δέος, ο Χάρβι με ενημερώνει πως, χρόνια πριν, έτυχε να γνωρίσουν τον ατζέντη του Τσάντλερ και έτσι κατέληξαν να έχουν στην κατοχή τους την πρωτότυπη δακτυλογραφημένη διαθήκη του διάσημου συγγραφέα.

Ποιες άλλες διάσημες εκδόσεις, όμως, έχουν περάσει από τα χέρια τους; «Είχαμε ένα αυθεντικό αντίτυπο του “second folio” του Σαίξπηρ, μία πρώτη ολλανδική έκδοση του “Ημερολογίου της Άννας Φρανκ” που είχε κυκλοφορήσει μόνο σε 3036 αντίτυπα, έχουμε την “Ιστορία του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης” υπογεγραμμένη από τους Στάλιν και Μόλοτοφ, έχουμε τη μοναδική αυθεντική παρτιτούρα από το “Γαμήλιο Εμβατήριο” του Μέντελσον – ο Τζίμι Πέιτζ των Led Zeppelin είχε έρθει μία μέρα εδώ και μάς εξηγούσε πώς έγραφαν μουσική τότε,», μου είπαν.

Όταν ήρθε η ώρα να πω το δικό μου αντίο σε αυτόν τον κρυμμένο παράδεισο, είπα στον Χάρβι ότι στα μάτια του βλέπω την ίδια καλοσύνη που θυμάμαι από τον νονό μου, τον δικό μου άνθρωπο που είχε βιβλιοπωλείο και μου έμαθε να αγαπώ τα βιβλία. Χαμογέλασε και μου είπε πως «από όλα τα ανθρώπινα συναισθήματα, ξεχωρίζω περισσότερο την ευγνωμοσύνη, κι εγώ νιώθω έτσι για τα βιβλία, γιατί το να ζεις ανάμεσα σε αυτά είναι ευλογία». Καθώς έβγαινα ξανά στη φασαρία της Sunset Strip, σκέφτηκα πως, τελικά, η λογοτεχνία μάς μαθαίνει κάτι τόσο απλό: να κοιτάμε λίγο πιο βαθιά, να στεκόμαστε λίγο πιο ανθρώπινα. Κάθε ιστορία που διαβάζουμε μας ανοίγει μια χαραμάδα στην ψυχή του άλλου. Και κάπως έτσι, γινόμαστε πιο πλούσιοι ως άνθρωποι.

Αναδημοσίευση μέρους του άρθρου της Ελίνας Δημητριάδη από την ιστοσελίδα <https://www.kathimerini.gr/k/k-magazine/563969749/enapogeuma-sto-vivliopoleio-ton-diasimon-sto-choligoynt/>

Το βιβλίο του μήνα: «Ο Θεός των Μικρών Πραγμάτων» της Αρουντάτι Ρόι (εκδ. Ψυχογιός)

«Ο Θεός των Μικρών Πραγμάτων» της Αρουντάτι Ρόι, ένα από τα πλέον αξιοσημείωτα μυθιστορήματα της σύγχρονης αγγλόφωνης λογοτεχνίας, που υπερβαίνει τα όρια της συμβατικής διήγησης, συνδυάζοντας ποιητική γλώσσα, πολιτισμική ευαισθησία και βαθιά κοινωνική κριτική. Το έργο απέσπασε το βραβείο Booker Prize (1997), καθιερώνοντας τη Ρόι ως υπολογίσιμη λογοτεχνική φωνή που ανανεώνει τον τρόπο με τον οποίο η πεζογραφία συλλαμβάνει την ανθρώπινη εμπειρία. Το μυθιστόρημα κατορθώνει να μετασχηματίσει το προσωπικό δράμα σε καθολικό στοχασμό πάνω στη βία, τη μνήμη και την ανθρώπινη ευθραυστότητα.

Ένα από τα βασικότερα θέματα του έργου είναι οι λεγόμενοι «Νόμοι της Αγάπης», δηλαδή οι άγραφοι κανόνες που ορίζουν ποιος επιτρέπεται να αγαπά ποιον, πώς και σε ποιον βαθμό. Η απαγορευμένη σχέση της Άμμου με τον Βελούθα παραβιάζει αυτούς τους νόμους, καθώς ο Βελούθα ανήκει σε κατώτερη κάστα, έτσι, παρότι είναι ικανός και δημιουργικός, παραμένει κοινωνικά «αόρατος» και τιμωρείται. Η Ρόι ασκεί έντονη κριτική στην ινδική κοινωνία που θέτει με σκληρότητα τους κανόνες πάνω από την ανθρώπινη ευτυχία. Τα «μικρά πράγματα» του τίτλου αναφέρονται στις λεπτομέρειες της καθημερινής ζωής: παιδικές σκέψεις, απλές λέξεις, μυρωδιές, εικόνες και συναισθήματα. Μέσα από την οπτική των παιδιών, του Έστα και της Ράχελ, ο κόσμος παρουσιάζεται αποσπασματικός αλλά ειλικρινής. Η παιδική αθωότητα έρχεται σε αντίθεση με τη βία και την υποκρισία των ενηλίκων, ενώ η οικογένεια παρουσιάζεται ως χώρος που θα έπρεπε να προσφέρει ασφάλεια, αλλά συχνά γίνεται πηγή καταπίεσης, αναπαράγοντας τις ίδιες αδικίες της κοινωνίας. Το μυθιστόρημα εξερευνά με συγκινητική ευαισθησία τις μακροχρόνιες συνέπειες του τραύματος. Η αφήγηση δεν είναι γραμμική, αλλά σπασμένη, όπως ακριβώς λειτουργεί η μνήμη ενός τραυματισμένου ανθρώπου. Επιλογικά, ο τίτλος του βιβλίου συμβολίζει την αξία των μικρών, προσωπικών στιγμών απέναντι στις μεγάλες, απρόσωπες δυνάμεις της κοινωνίας. Ο «Θεός» αυτός δεν κυβερνά τον κόσμο, αλλά κατοικεί στα συναισθήματα, στις λεπτομέρειες και στις στιγμές αγάπης που, αν και εύθραυστες, είναι βαθιά ανθρώπινες.